

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Japonya'da yaşayan Kürt göçmenlerin karşı karşıya kaldığı sistematik hak ihlalleri, "Karihōmen" yani geçici tahliye sistemi altında yaşadıkları hukuki belirsizlikler, artan ırkçı saldırılar ve son olarak sanatçı Murat Çiçek'in gözaltındayken şüpheli bir şekilde yaşamını yitirmesiyle gündeme gelen ihmaller zincirinin araştırılması; yurt dışındaki vatandaşların yaşam hakkı ve temel insan haklarının korunması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İktüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

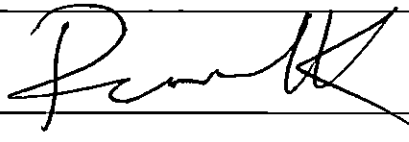
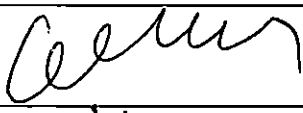
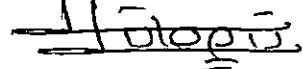
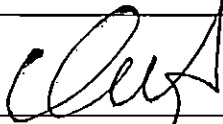
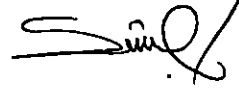
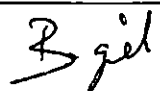
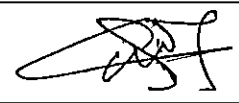
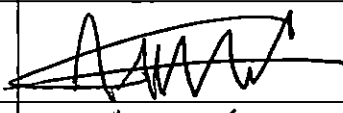
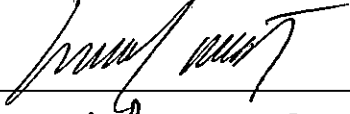
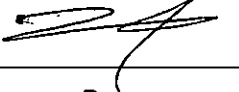
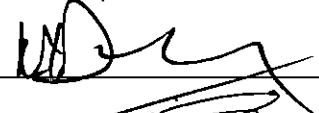
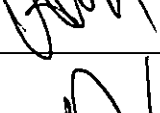
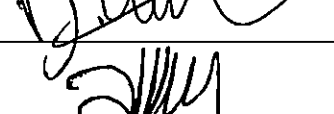
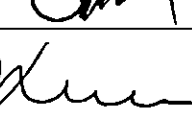
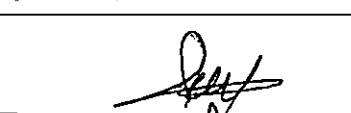
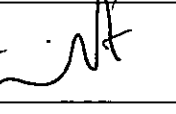
Japonya'da yaklaşık otuz yıldır yaşayan Kürt toplumunun maruz kaldığı insani dram, son dönemde yaşanan trajik olaylarla başka bir noktaya ulaşmıştır. 2019 yılından bu yana Japonya'da yaşayan tiyatro ve sinema sanatçısı Murat Çiçek, 25 Haziran 2026 tarihinde geçirdiği küçük bir trafik kazası sonrası, yanındaki tüm yasal belgelere (pasaport, ehliyet, iltica belgesi) rağmen "evrak eksikliği" bahanesiyle Takao Polis Merkezi tarafından gözaltına alınmıştır.

Gözaltı sürecinde dış dünya ile iletişimi kesilen ve anadili kısıtlamasına maruz kalarak sadece Japonca konuşmaya zorlanan Çiçek, şiddetli karın ağrısı şikayetlerine rağmen tıbbi ihmale uğramıştır. Sadece ağrı kesici verilerek hücrelerine geri gönderilen Çiçek, 2 Temmuz sabahı onikiparmak bağırsağındaki delinmeye bağlı gelişen karın zarı iltihabı nedeniyle hayatını kaybetmiştir. Ölüm haberinin ailesinden ve avukatlarından günlerce saklanması, olayın şüpheli ölüm niteliğini güçlendirmektedir.

Murat Çiçek'in ölümü münferit bir vaka değil, Japonya'nın mültecilere uyguladığı ve "Japon Askısı" olarak tabir edilen sistematik baskı rejiminin bir sonucudur. Japon hükümeti, özellikle Kürtlerin iltica başvurularını sistematik olarak reddetmekte ve onları "Karihōmen" adı verilen bir hukuki belirsizliğe hapsedmektedir. Bu sistem dahilinde göçmenlerin çalışma izni, sağlık sigortası, banka hesabı ve telefon hattı açma gibi en temel hakları ellerinden alınmaktadır. Hareket alanları kısıtlanmakta ve her an yeniden gözaltına alınma korkusuyla yaşamaya zorlanmaktadır. Çocuklar eğitim ve kreş gibi hizmetlerden mahrum bırakılmaktadır.

Ayrıca, 2023 yılından itibaren "Netto-Uyo" olarak bilinen ırkçı grupların Kürtleri hedef alan organize saldırıları, evlerin işaretlenmesi ve nefret yürüyüşleri kaygı verici boyutlara ulaşmıştır. Japon makamlarının ve Türkiye'nin Tokyo Büyükelçiliği'nin bu ihlallere karşı sessiz kalması, mültecileri hem hukuki hem de fiziki saldırılara karşı savunmasız bırakmaktadır.

Daha önce de Hüseyin ve Mustafa Balibay'ın intiharları, Sri Lankalı Wishma Sandamali ve Nijeryalı Sunny'nin gözaltı merkezlerindeki ölümleri, Japonya'nın göçmen sistemindeki yapısal sorunları ortaya koymuştur. Murat Çiçek'in ölümüyle sonuçlanan bu süreçlerin şeffaf bir şekilde soruşturulması, yurtdışındaki vatandaşların, göçmenlerin haklarının uluslararası hukuk nezdinde takibi ve benzer trajedilerin önlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması elzemdir.

1	PERİHAN KOCA DOĞAN	MERSİN	
3	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
4	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
5	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
6	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
7	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
8	CELAL FIRAT	İSTANBUL	
9	SİNAN ÇİFTYÜREK	VAN	
10	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
11	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	NEJLA DEMİR	AĞRI	
14	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
15	ALİ BOZAN	MERSİN	
16	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
17	GÜLDEREN VARLI	VAN	
18	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
19	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	